

А.Д. САЙГАНОВА, студент, м. Харків, НТУ «ХП»

О.І. ЛИННИК, к.е.н., доцент, м. Харків, НТУ «ХП»

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Заробітна плата є передумовою та головною мотивацією для підвищення продуктивності праці. Рівень зарплати має бути достатнім для розвитку здібностей, бо саме людина, яка має вищу освіту, досвід праці може підвищувати стан підприємства та цінується на ринку праці [1].

Але, нажаль, ситуація в Україні на даний момент свідчить про наявність дуже гострої проблеми у сфері заробітної плати. Відбувається високий розрив між ціною праці та її вартістю, який свідчить про зниження рівню добробуту та

життя населення. Порівняно з іншими країнами як колишнього СРСР, так і країнами Євросоюзу, рівень середньої заробітної плати в Україні менший майже у 10 разів та є одним із найнижчих. Цей факт свідчить про низький рівень підтримки населення у соціальній сфері.

Також із важливих проблем сфери заробітної плати можна виділити низьку питому вагу заробітної плати у калькуляції собівартості продукції. Через те, що Україна експортує сировину та напівфабрикати, заробітна плата є несуттєвою складовою собівартості. Для підвищення питомої ваги оплати праці у собівартості треба приділити увагу експорту товарів з більшою кількістю процесів переробки [2].

Серед інших негативних явищ у сфері заробітної плати є так звані «зарплати у конвертах». Це обумовлюється бажанням роботодавців та працівників економити на сплаті податків. Але не можна не зазначити, що у 2016 році уряд пішов назустріч підприємцям, встановивши єдину та зменшену ставку ЄСВ у розмірі 22%. Але нажаль, надходження до Державного бюджету до Фондів соціального страхування залишилися на тому ж рівні. Причиною цього, скоріш за все, є менталітет українців. Бо на відміну від європейців, які вважають несплату податків аморальним явищем, з боку українців ухилення є нормальною справою, у якій є чи не змагання на розмір обмани держави.

На нашу думку, ці ставки високі, особливо у сьогоднішніх умовах. Ми вважаємо, що оптимальним розміром ставки утримання ПДФО був би 10-12%, замість ставки у 18%, яка діє на сьогодні. Але у той же час, пропонуємо встановити диференційні ставки оподаткування для різних обсягів доходів. Бо несправедливо, якщо людина, чия зарплата складає 20 000 гривень та більше оподатковується таким же чином, як і мінімальна.

Отже, зважаючи на вищеописані негативні тенденції, пропонуємо:

- 1) встановити обґрунтовані розміри мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму, які будуть актуальні для сьогоднішніх умов життя. Таким чином, людина зможе не тільки повному обсязі задовольняти прості потреби, а й розвивати свої здібності;

2) постійно проводити індексацію зарплат, підвищувати розмір заробітної плати як на державному, так і на рівні підприємств у випереджаючому темпі;

3) удосконалювати систему оподаткування та встановлювати диференційні ставки оподаткування залежно від розмірів доходу.

Але для повного покращення ситуації у сфері заробітних плат в Україні, звичайно потрібна постійна співпраця апарату управління із простими людьми, та підприємцями, бо від них залежить добробут всієї країни.

Список літератури: 1. Гадзевич О. І. Оплата праці в умовах ринку: теорія, практика: навч. посіб. / О. І. Гадзевич. – К.: КОНДОР, 2010. – 400 с., 2. Комаров Н. Г. Мотивация труда и повышение эффективности работы / Н. Г. Комаров // Человек и труд. – 2010.